

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta *theologia moralis*

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. II. Quæ sit Forma Ordinationis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

ordinandus una tantum manu, vel uno tantum dígito tangat, certo valet, quia simpliciter dicitur tangere; imo etiam si solo ungue, inquit Lugo; contactus autem utraque manu est ex praecepto ad scrupulum tollendum: Fill. & alii; contra vero, si Episcopus in secunda impositione unicam tantum manum imponat; nam Pontificale Rom. utramque expresse requirit, & Doctores contra Platel. supponunt esse necessariam; nec obstat, Graecos unicam tantum manum imponere, quia ab illis ad latinos non valet argumentatio: Croix n. 2156.

Quæres secundo, An ad valorem ordinationis requiriatur contactus physicus, & realis cujusvis materiæ?

Respondeo, Primo. Certo valere ordinationem, si Presbyterandus tangat Calicem, & Patenam, sed non Hostiam; tum quia Pont. Rom. assignans necessaria tantum dicit de *Cuppa Calicis, & Patena*; tum quia sicut tacto Calice censetur tangi Vinum, ita, &c., ideoque hunc non debere reordinari sub conditione dicit Sanch. & alii contra Bernal. & Fabr.; ex præcepto autem ad tollendum scrupulum tangitur & hostia; quamvis Leand. ap. Tambur. non putet sub mortali: Croix num. 2152. Secundo, Si tangas Calicem, & Hostiam, non autem Patenam; Tambur. dicit, moraliter certum, esse validam; & Vasq. Con. Bon. Pal. & alii communiter dicunt, esse certum; & Gob. addit, oppositum carere probabilitate; quia tactus Patenæ est propter Hostiam; & Patena adhibetur tantum ad decentiam, &c. Contradicunt aliqui apud Croix, qui ideo concludit num. 2153. valde consultum, Ordinationem sub conditione iterandam. Tertio, Si tangas solum Calicem, cui Patena cum Hostia est superpolita, Præp. Bosc. & alii dicunt, certam esse ordinationem, quia per modum unius traditur illud aggregatum. Sed Dian. Pal. & alii negant, esse certum; ideoque Dicast. dicit in praxi reordinandum sub conditione; & ita tenendum: Croix n. 2154.

§. II.

Quæ sit forma Ordinationis?

I. FORMA Ostiarius sunt illa Episcopi verba: *Sic age, quasi rationem, &c.* II. Forma Lectoratus,
R.P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. O A-

Accipe, & esto, &c. III. Forma Exorcistatus, *Accipi, & Commenda, &c.* IV. Forma Acolythatus, *Accipi Ceroferarium, &c.* V. Forma Subdiaconatus ex verbis illis monitoriis componitur, *Videte, cuius ministerium, &c.* in traditione Calicis: in traditione vero libri, &c. *Accipe librum, &c.* VI. Forma Diaconatus, *Accipe potestatem, &c.* in traditione libri Evangeliorum: in impositione vero manuum, *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* VII. Forma Presbyteratus, *Accipe potestatem offerendi, &c.* in traditione Calicis, &c. in ultima vero impositione manuum, *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* VIII. Forma Episcopatus, *Accipe potestatem, &c.* in impositione manuum; & in traditione baculi, annuli, &c. *Accipe, &c.*

Quæres primo, An forma Ordinationis debeat esse necessario verbalis, & immutabilis?

Respondeo, Ad valorem requiri necessario formam verbalem ore prolatam: quia id pertinet ad substantiam omnium Sacramentorum, excepto matrimonio, ex traditione Ecclesiæ. v. Croix l. 6. p. 1. à n. 9. ubi additur, quod, quamvis in quinque primis Sacramentis verba formæ determinata sint à Christo Domino ad speciem, tamen in ordine determinata sunt tantum ad genus, ad speciem vero ab Ecclesia; qua posita quævis mutatio substancialis (non autem accidentalis) invalidat ordinationem. Hinc Latinus valide ordinatur per formam græce prolatam (et si invalide per materiam græcam, quæ sit sola manuum impositio) Croix n. 15. Econtra, si loco formæ vocalis substituatur scriptio, nutus, aliave signa, invalida est ordinatio, &c. Croix à n. 37.

Quæres secundo, An valida sit ordinatio, si forma proferatur ante, vel post materiam proximam?

Respondeo affirmative, si paulo ante, vel paulo post proferatur; quia, si distantia est valde exigua, adhuc verum moraliter est, quod, dum Episcopus profert formam, fiat traditio, tactus, impositio, &c. Secus vero dicendum, si distantia sit talis, ut in communis aestimatione non censeatur moraliter. Addit Lugo. *Respon. Moral.* l. 1. d. 3. eum, qui non tetigit Calicem, & Patenam, dum actu proferebatur forma, sed modo dicto paulo post, posse quidem ad majorem sui animi quietem sub conditione reordinari, sed non esse necessarium.

Notat

Notat hic Croix ex Bardi, & Gob. raro esse prudens dubium de valore suscepti ordinis: & speciatim quoad illos, qui postea scrupulose timent, ne forte non bene, ne nimis cito, vel nimis sero tetigérit; eo quod non sciant, nec possint recordari, aut imaginari, an, quando, & quorsum ista fuerint? Nam ista omnia non sunt prudentia motiva dubitandi, cum non teneamur, nec possimus recordari omnium, quæ agimus, aut egimus. Hoc ergo ipso, quod tu e. g. sciveris, quid faciendum esset, & quidem sub mortali; suppone, te fecisse, quando non sis, te non fecisse.

Notat insuper n. 2158. Quoties Sacerdos tenetur re-baptizari ob certitudinem, probabilitatem, aut dubium de nullitate baptismi, toties etiam tenetur reordinari ordine Presbyteratus, si velit in eo ministrare, ob periculum irreverentiæ Sacramento, & salutis fidelium. Dixi primo, *Si velit*, quia, si nolit, non potest cogi ad reordinationem, modo certum fuerit, non fuisse ante baptizatum: potest vero cogi, si tantum probabile, vel dubium fuerit; quia sic Ecclesia potest præsumere fuisse baptizatum, adeoque valide ordinatum. Dixi secundo, *Ordine Presbyteratus*: quia, si probabile tantum, vel dubium erat, non fuisse baptizatum, satis erit hæc tantum ordinatio, quia probabile est, reliquos ordines intermedios fuisse validos, nec dicta pericula aderunt, quamvis essent invalidi; at, si certum erat, non fuisse valide baptizatum, deberent omnia reiterari, cum certo non fuerint valida: Gob. ib.

Notat demum Tamb. c. 5. in fine, iterationem, quæ ob dictos, aut similes casus est sub conditione exhibenda, fieri posse quolibet anni tempore, à quocunque Episcopo, etiam in Oratorio privato, absque cæteris cæremoniis, sed supplendo solum id, in quo est dubium. Ratio est, quia solemnitates, cæteraque requisita sunt instituta pro ordinatione absoluta, non pro conditionata; sic enim non est ordinationem celebrare, sed quod imperfecte præstitum est, supplere: secus vero, si prior ordinatio fuerit certo invalida. Si autem unus Episcopus conferret potestatem consecrandi, & deinde eo deficiente alter Episcopus conferret potestatem absolvendi, valeret ordinatio, quia sunt duæ potestates distinctæ materiae, & formis: ita Croix. l. 6. p. 1. n. 33.